

י' א מ"י פכ"א מהל' מכירה
הל' יח סמג עשין פב
טוש"ע ח"מ סי' ריח סעיף
:דב

י"א ב ג מ"י שם ה' יג
סמג שם טו"ש ח"מ
ס"י ריט סעיף ג:
י"ב ד ה מ"י שם ה' יד
טו"ש שם סעיף ה:
י"ג ו מ"י שם ה' טז טו"ש
שם סעיף ד:

רבינו גרשום

מכר לו שדה ומצר לו
מצר אחד ארוך. כגון מצר
ומדרי ארוכות על פני כל
השדה שמכר לו ומצר
אחר קצר כגון למעבר
השדה מצר שמנול עד
המגי ממצרו אלא עד
הצני השדה שמכר לו:
אמר רב. הואיל וכן לא
אליקין בטר מצר הארוך
אלא בטר מצר הקצר לא
קנה בשדה אלא שיעור
משכן מצרו של שמנול
כלהו עד מצר ארוכות: אמר
רב. הנהו רב ורב אסי.

[illegible]

ועל שתי רביעי קרן מצר
היהודה (כי האי גונג) ולא
יצאו לו כל אורך השדה
צני פני כולה ולא כל
ההרוב אלא ההויית מהו
מ' אמר' תואל דמצר' ד'
קנותיה כולה האמר' לו
השדה על פני כולה או
ולמא כיון דלא מצר לו
כל ארכה וכל רחבה אלא
הקנותא ול מכו' לו הלא
רצועות באלקטון ההלכות
מקורן לקרן ב' רצועות
ול יתור (כ' האי גונג):
וכמין גמא מהו. שמצר
לו מצרים שתי' ארובין
וארכה מצד אחד ושמשון
המצר (הכי). מצר לו

וְיָאֵל אֱמָר נַכְסֵי אֲפִילוּ בָתִּים וְעֶבְדֵיהֶם. אבל מטלטלין לא וועג'ג
דאמר צמי שמת (לקמן דף ק:) כל נכסי לפלוני גלימא חיקרי
נכסי לשון נכסי שאני דמשמע ריבוי יותר מנכסי דהכא אבל אין
לחלק משום דהתם אמר כל נכסי דא"כ הו"ל לחלק התם כדמחלק

י"ל דהתם מיירי צמתנה דצעני יפה
נותן והכל צמק: **מצר אחד**
ארוך ומצר אחד קצר. ומיירי שמצר
לכל ד' רוחות^א כפ"י הקונטרס^ב דאי לא
מצר אלא מזרח ומערב ולא מצר כפון
ודרום א"כ היכי קאמר ליה רב אסי
וניקני כנגד ראש תור אדרבה ה"ל
למפרק דלא יאחד אלא תלם אחד
במזרח ותלם אחד במערב דהא אית
ליה לרב אסי לקמן במצר לו מצר
ראשון ושני ושלישי ומצר רביעי לא
מצר לו דלא קנה אלא תלם אחד על
פני כולו ומה שהקשה רבינו יצחק
לפירוש הקונטרס אי מארבע רוחות
מצר לו אמאי לא קנה אלא כנגד
הקצר דלא כן אמאי מצר לו מצר
רביעי ואם פירכא האי דמצינו למימר

מזכרים הרמזי לו: **ומודה רב**. פי' בקונטרס קודם ששחק משמע דששחק מודה להו אע"ג דלנקמן (עמוד 3) שחק ¹ (רבא) לאזיי אע"ג דלא הודה לו אלא שלא חש להשיבו הכא ליכא למימר הכי דרב כהנא ורב אסי הוו כמו תלמיד חבר לרב דאמרי' (פאהרין דף לו:): ולסגבריה לא הוו צריכי' וברבו מקומות רב מודה כששחק להס דפ"ק דבב"ק (דף יא. וסא) גבי אין שמין לא לגבז ולא לגזין דקאמרי' אדרבה דאמראו ליה רב כהנא ורב אסי לרב דינא הכי ושחקי ש"מ שמין ולא תמארה לא שחקי משום דלא חש להשיבו דבינה (דף ו. וסא) גבי אפריחו שנוול צווי"ט דא"ר רב כהנא ורב אסי לרב ובי מיה צי"ט לא לעגל שנוול מן הטורפה ושחקי רב אמר רב יוסף מאי טעמא שחקי רב לימא להו הואיל ומוכן אנב אמו לכלבים וכן בצאיהו נשך (ב"מ דף טט:) גבי ספינה אמר רב אגרא ופגרא א"ל רב כהנא ורב אסי לרב אי אגרא לא פגרא אי פגרא לא אגרא שחקי רב אמר רב ששח מאי טעמא שחקי רב לא שמיע ליה הא דתניא כו' משמע בכל הנהו דלא מפני שלא חש להשיב שחק אלא מפני שהודה: **מדרהו** ליה למיכתב מצר שמעון בנגד יהודה. פירוש כנגד יהודה לבד ולא הו"ל למיכתב ראובן ומדכתב ראובן שמע מיהה כנגד ראש תור קאמר ליה וגירסא זו אינה נראה דלמה ליה למינקט כה"ג דהשחא דלג לוי יהודה היה לו דלגל שהוא אחרון לכך גרים רשז"ס מדה"ל למיכתב ראובן כנגד לוי והשחא דלג יהודה ומי"מ קשיא לר"ת דהכי הוה ליה למימר מדלא הו"ל למיכתב שמעון וכחש שמע מיהה כנגד ראש תור קאמר ליה וגראה לר"ת כגירסא ראשונה ולא קאי אעיקר מילתיה דרב דקאמר לא קנה אלא כנגד הקצר דא"כ הו"ל למימר מדלא הו"ל למיכתב ראובן אלא כנגד הדיוק דכי היכי דקאמר רב דלא קנה אלא כנגד הקצר הי"א אם מרז מרז ראובן ושמעון מרז מרז ומרז לוי ורזי שדה מרז מערב ואכל לוי קרקע עולם דמורה רב דקנה כנגד הארוך כיון שלא מלא מה למרז ואחא קאמר דהיכא דמואל למרז כגון לוי ויהודה מן המערב מודה רב דלא קנה כנגד הארוך אם דלג יהודה וגרסינן מדה"ל למיכתב יהודה כנגד שמעון דאי גרסינן שמעון כנגד יהודה הלשון דחוק ופי' מגומגם דלא קאי אדריי רב אלא אדיוק ואין להקשות אמאי לא קאמר גמרא מודה רב אעיקר דבריו כדפירש הקונטרס ולימא מדלא הו"ל למיכתב כי שמה לא חשש הגמרא לפרש זה דפשיטא דלא אמר הכא דלא קנה אלא כנגד הקצר דרודאי לא מרז לו מרז שמעון בחסם הלא הו"ל לפרש אלא אמאי לא קנה כנגד הארוך כיון שמהר לו מרז שמעון:

מצד ראובן לרוחין תרין. אע"פ שאם היה כותב לו קרקע שצ"ן שדות ראובן וצ"ן שדות שמעון לא היינו יכולין לומר שיקנה תנ"י ^(ה) שדה כזה דאם כן לא הו"י צ"ן שדות ראובן ושמעון ^(ו) (צוות) ומינהו ^(ז) קאמר דקנה באלכסון מקרן לקרן דהויא צ"ן שדות שמעון וראובן צוות: **בין צ"ן גאס.** פירש ר"י מזרח ודרוס דהיינו משמי רוחות ^ט וקשה לפירושו דאם כן אמאי צריך למיכתב לעיל מצד ראובן לרוחין תרין ומצר שמעון לרוחין תרין ^י אי קני כמין גאס ופירושו הקונטרס נראה עיקר: איתמר

וְרַחֲבָה מִצַּד אֶחָד וְלֹא יוֹתֵר מִהוּ מִי אִמְרֵי נֹתֵנָה לוֹ בְּרִיבּוּעַ עַל פְּנֵי כֹלָה אוֹ דִלְמָא כִּיּוֹן שְׁלֵא מִצַּד לוֹ אֵלָא ב' רוּחוֹת לֹא קֵנָה אֵלָא שְׁתֵּי רְצוּעוֹת כִּנְגַד

[illegible]

מזרחי יקנה (הדיין)
חצי השדה ומזר
מערבי שהוא ארוך
מזרם הרחיב לו
דמזר שלם הוטרך
לכסוב צשטר:

וַיִּקְרָא כִנְגֵד רֹאשׁ סוּר. כְּנוֹמֶר הָא
אֵיכָה לְמִימֵר דְּדוּקָא כְּבָב לִי מִזֵּר
מִעֲרַב אֲרוּךְ וּמִזֵּר מוֹרֵחַ קֶלֶר
(ט) הֵייוּ כְּדִי לְקוֹנוֹת מִזֵּר מִעֲרַב מֵאֵה
אֵלֵמָה בְּאֲרוּךְ הַמִּזֵּר וּמִזֵּר מוֹרֵחַ חֲמִשִּׁים
אֵלֵמָה וְהִ"ד כְּנוֹן שִׁיקָה כֹּל הַשָּׁרָה
בְּאַלְכִסּוֹן כִּנְגֵד רֹאשֵׁי הַשּׁוּרִית שֶׁל
מוֹרֵחַ וּמִעֲרַב כֹּה: וּמוֹדֵה רַב.
מִתֵּר דְּלִישְׁתִּיק אֲבָל
כָּמֵר דְּלִישְׁתִּיק אֲוִדִי
בְּתַרְוִיחָה: הִיכָה

דאיכא מלך ראובן ושמעון מזרח ומלך לוי יהודה כנגדו צמערב. ורוחב השדה ק' אמה והוי מלך לוי כנגד ראובן נ' אמה וכן מלך יהודה כנגד שמעון נ' אמה וכמו לו בשער מלך ראובן ושמעון מן המזרח ומלך יהודה מן המערב דהיינו מלך מערב ^א קטא ולוי לא הוזכר הכא מודה רב דיקנה כנגד ראש תור דלוי הוה צעי מוכר ימיתות כנגד ההלך הכי ^ב ל' למוכתב (שמועון) כנגד (מלך) יהודה

כלומר מנר מורחי שהוא ארוך לא יקנה אלא יהודה כנגד שמעון ודהיינו חצי השדה ומדלא כתב הכי ש"מ כנגד ראש תור קאמר ליה. אבל לעיל במילתיה דרב מיירי כגון ראובן ושמעון מנר מורחי ויהודה מנר מערב כנגד שניהן וכתיב לו יהודה מנר מערב ושמעון מנר מורה דהיינו אחד ארוך ואחד קצר התם לא קנה אלא כנגד הקצר דבע"כ מנר מערב הרחיב לו שלא יכול לפרש ושמעון כנגד חצי יהודה כי הכא שאין כותבין חצי ואיך לכתוב מנר שלם. נראה דה"ג מדה"ל למיכתב ראובן כנגד לוי (א) דמשמע שמנר לו מנר ראובן ושמעון ארוך ומנר לוי הוא הקצר אבל יהודה לא הזכיר ונראה כן הדברים להעמיד החסרון של מנר ביהודה האחרון. ובפירושי ר' חננאל מרומא גרסינן מדה"ל למיכתב מנר לוי כנגד מנר ראובן וכיוצא בו מנר יהודה כנגד מנר שמעון ומשם יש ללמוד שכתוב בספרים שלהן מדהוה ליה למיכתב לוי כנגד ראובן ולא כתב כו' וכן עיקר: **מנר ראובן מורה ומערב כו'.** המוכר שדה לתבצירו ורואה לכתוב ממנה ויש לשכנו ראובן ב' שדות במזרח ואחת במערב (ב) ולשמעון שכנו שתי שדות בצפון ואחת בארץ (ג) לא ירבונו שדה שדה וצ"ל שני מנר

לך הרי היא בתוך שדות ראובן ושמעון ודמית למיפלא ליה באלכסון כה ונמצא שנטול אלל מר ראובן ושמעון אלל כשכותב מר ראובן רוחין רמתין ונמר שמעון רוחין רמתין הרי ארבע רוחות וכו' אלל יכתוב לו צפירוש מר ראובן מזרח ומערב מר שמעון צפון ודרום

דשפיר דמי : סייס לו אס הקרנות. לשון סימן. שהיו שדות הרבה של בני אדם מקיפין אותו ולא כתב אלל ארבע שדות של ד' קרנות השדה אלל ארכה ורחבה לא מר כלל מי אמרינן אין דרך למכור קרנות השדה אלל כל השדה שבחנה הקרנות מכר לו דמש"ה סייס לו קרנותיו או ללמח לא מכר לו אלל תלם באלכסון מקרן לקרן שמי וערב

קא : דמינן באלס. כלום יומית ודומה לכ"ק. כגון

ראובן שמעון

ראובן

שמעון

שמצר לו קרן דרומית
מזרחית וקרן לפונית
מערבית וממצא שמצר
תחלת כל רוח כזה. אם
תמצא לומר גבי סיים
לו את הקרנות דלא קנה
אלא כנגד הקרנות היינו משום דהתם לא סיים
את הרמות אצל הכא שמצר תחלת כל הרמות
כמי שמצר את כולן דמי וקנה הכל לו
דלמא לא קנה אלא צאלכסון כזה:

[illegible]

הגהות הב"ח

(ח) גב' מדרסה היה
למכתב מלך דראבון כנגד
(ו) (ושמעון כנגד יהודה)
ו"ג גירסת המוס'
היה"ח דשמעון כנגד
היהודה ורש"ס היה גורס
במקומו דראבון כנגד
לוי והמדינים הנייט שמי
הגירסות הפס' (3) רש"ס'
היה ויקטע כנגד וכו' מורה
קלר כדי כ"ל ופסית היינו
נמחק: (א) ר"ה היטל דלויס
כו' מדרסה לו למכתב ראבון
כנגד לוי מוס'

ראובן	שמעון
לוי	יהודה

(ד) תום' ד"ה מלך וכו' חלי
שדה רזה

מוסף תוספות

א. ולא מצו לו המצו
הרביעית אלא קצו. ונשאל
א. ואתו כו' ואתו א' מסמקו
ל' ליה לרב דאמר (לקמן)
(ע"כ) ש' אפי' לא מצו אלא
מצרים עמו הכל חזק
במצה רביעי, ולמה ינדע
במצה רביעי רביעי קצו וכו'
המורה ולא מצו לו מצו
ב' ל' הנינו טעמה
בדעת שמאלו לו מצו רביעי
הוא קצו ל' ש' שהוא
כמנפסר שאינו רוצה שיהיה
הארוך. רש"י ע"כ.
לא הוה שתיק להו
משום דלא ש' למיתליהו
אלא מתוך של מצו
ש' ש' לדבריהם. ע"כ.
ז' (ומביאין [ל]ת) מ' ש' א' א'
מביאין קצו רביעי ליה
מותר וצפון (פ' יטו"ט) ל' לרוח
(דרום), קנה ל' ליה לרוח
ודרומית וכו' מצבת
ארמון וכו' הרמל
מרכוב, ו' א' דלמא אסורין
ל' דלא כתב ל' ל' רוח
ודרומית ורוח מערבית, ל' ע'
ל' קנה אלא תלם אלא ע' ע'
מותר וצפון, א' נכנס אלא
ל' ר' מ' א' ו' ש' מ'
ש' מצו לו מצו אלא
מכח וכו' אלא צפון
ל' אלא ש' קנה ל'
הדרום. רש"י ע"כ.

